

Goed Terecht In Leeuwarden - Bewonersenquête

Rapport Ipsos I&O

Colofon

Uitgave

Ipsos I&O
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2024/02

Datum

juni 2024

Opdrachtgever

Gemeente Leeuwarden

Auteurs

Femke Konings
Sarah Bruijn

Copyright

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

Opzet van het onderzoek	5
Samenvatting en conclusies	7
1 Afval scheiden	10
1.1 Gedrag	10
1.2 Motieven om afval niet te scheiden	11
1.3 Het nut van afval scheiden	12
1.4 Afvalsoorten waar onduidelijkheid over bestaat	13
2 Goed Terecht in Leeuwarden	15
2.1 Op de hoogte van de verandering	15
2.2 Perceptie van betaling afvalstoffenheffing	16
2.3 Bewustzijn afvalscheiding	17
2.4 Gedragsverandering in 2023	18
2.5 Stellingen over het nieuwe beleid	19
2.6 Tevredenheid met manier van afval ophalen	20
2.7 Motivering rapportcijfer - SORTIBAK	21
2.8 Motivering rapportcijfer - VERZAMELCONTAINER	22
3 Zwerfafval, bijzet van huisvuilzakken en dump van grof vuil	24
3.1 Aantal personen die huisvuilzakken naast de container zetten	24
3.2 Profiel van personen die huisvuilzakken naast de container zetten	25
3.3 Motieven van personen die huisvuilzakken naast de container zetten	26
3.4 Het zien van zwerfvuil, bijzet van huisvuilzakken en gedumpt grof vuil	27

3.5	Ontwikkeling in hoeveelheid zwerfafval, bijzet en gedumpt grofvuil _____	28
3.6	Bekendheid maatregelen _____	29
4	Communicatie rondom wijzigingen _____	31
4.1	Hoeveelheid communicatie _____	31
4.2	Duidelijkheid communicatie _____	32
4.3	Bereik kanalen _____	33
5	Grofvuil _____	35
5.1	Bekendheid mogelijkheden grofvuil _____	35
5.2	Tevredenheid mogelijkheden grofvuil _____	36
6	Verbeterpunten _____	38
6.1	Verbeterpunten eigen gedrag _____	38
6.2	Verandering gemeente _____	39
7	Verschillen tussen gebieden _____	41
7.1	Verdeling Sortibakken en Verzamelcontainers per gebied _____	41
7.2	Tevredenheid met de manier waarop het afval wordt opgehaald _____	42
7.3	Het zien van zwerfafval _____	42
7.4	Op de hoogte van de wijziging _____	43
7.5	Tevredenheid met mogelijkheden om grofvuil aan te bieden _____	43
	Bijlage 1 Achtergrondkenmerken van de deelnemers _____	44

Opzet van het onderzoek

Aanleiding en achtergrond

Om de afvalscheiding bij huishoudens in de gemeente Leeuwarden te verbeteren en de hoeveelheid restafval te verminderen, heeft de gemeenteraad eind 2020 het raadsvoorstel 'Goed Terecht In Leeuwarden' vastgesteld. Goed Terecht In Leeuwarden (GTIL) is een gecombineerde inzet van uitgebreide communicatie, het juiste servicesysteem en het toepassen van een financiële stimulans door middel van een splitsing van de afvalstoffenheffing in een vast en een variabel deel. Hierbij wordt het variabele deel van de aanslag gebaseerd op de werkelijke hoeveelheid restafval die wordt aangeboden. Met ingang van 1 januari 2023 betalen inwoners van de gemeente Leeuwarden volgens het nieuwe tarief.

Aan de gemeenteraad van Leeuwarden is toegezegd om na afronding van het eerste jaar een representatieve enquête te houden onder de inwoners van de gemeente. De uitkomst van de enquête geeft inzicht in hoe Leeuwarders het huidige afvalbeleid ervaren, of dit beleid tot een gedragsverandering heeft geleid en waarom inwoners bepaalde keuzes maken in hun afvalscheidingsgedrag. Voor u ligt het verslag van de uitkomsten van deze enquête.

Opzet van de steekproef en betrouwbaarheid

Uit de Basisregistratie Personen (BRP) van de gemeente Leeuwarden is een gestratificeerde steekproef getrokken van 4.000 bewoners van 18 jaar en ouder. Van bepaalde groepen werd vooraf verwacht dat de respons lager zou zijn, daarom is er in deze groepen een hogere bruto steekproef getrokken. Het gaat hierbij om de jongste leeftijdsgroepen en een aantal wijken. Doordat de netto steekproef

achteraf is gecorrigeerd door middel van weging is het onderzoek representatief voor de bevolking van de gemeente Leeuwarden op leeftijd, geslacht en woonwijk. Een totaaloverzicht van de kenmerken van de deelnemers is te vinden bij Bijlage 1.

Veldwerkperiode en respons

De 4.000 willekeurig geselecteerde deelnemers ontvingen een brief van de gemeente met een uitnodiging voor deelname en hun persoonlijke inlogcode. De enquête is eind maart 2024 verspreid onder inwoners van de gemeente Leeuwarden, nadat zij hun aanslag voor hun afvalstoffenheffing over 2023 hebben ontvangen. Het was ook mogelijk om de enquête op papier in te vullen. Hiervoor zijn bij de uitnodigingsbrief een papieren versie van de enquête en een retourenvelop bijgevoegd. Om de respons te verhogen zijn zeventien cadeaubonnen van Bol.com verloot onder de deelnemers ter waarde van €100 of €25.

Vooraf is een aantal wijken geselecteerd waarvan verwacht werd dat de respons daar mogelijk achter zou kunnen blijven. Het gaat om de wijken Potmargezone, Oud-Oost, Heechterp & Schieringen, Bilgaard & Havankpark e.o. en Vrijheidswijk. Enquêteurs van Ipsos I&O hebben in de maand april circa 1.100 adressen in deze wijken bezocht om de potentiële deelnemers te motiveren voor deelname of om de enquête direct af te nemen. In het geval dat er niet werd opengedaan is een niet-thuis-kaart achtergelaten in de brievenbus met daarop de link naar de website en de unieke inlogcode. Op deze manier zijn zo veel mogelijk laaggeletterden en minder digitaal vaardigen betrokken bij het onderzoek. Op 15 april is een herinneringsbrief gestuurd aan degenen die op dat moment nog niet hadden deelgenomen. Op 30 april is de mogelijkheid om de enquête in te vullen afgesloten en was de beoogde respons van 1.000 deelnemers

ruimschoots behaald. In totaal hebben 1.204 inwoners de enquête ingevuld, een respons van 30 procent.

Betrouwbaarheid en marges

Bij steekproefonderzoek is er altijd sprake van een betrouwbaarheidsinterval en nauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheidsinterval van 95 procent. Bij een netto steekproef van $n=1.204$ en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een marge van plus of min 2,8 procent. Dit wil zeggen dat met 95 procent zekerheid kan worden gesteld dat de uitkomst in de populatie tussen de 47,2 en 52,8 procent ligt. Dit zijn gangbare uitgangspunten voor een onderzoek onder een steekproef van inwoners.

Leeswijzer

Bij het bestuderen van de uitkomsten van de enquête bleken twee achtergrondkenmerken op vrijwel alle vragen onderscheidend te zijn, namelijk de manier waarop iemand restafval aanbiedt en de leeftijd van de persoon. In de gemeente Leeuwarden zijn twee manieren om restafval aan te bieden; door middel van een Sortibak (minicontainer) of door middel van een ondergrondse verzamelcontainer. We maken daarom in iedere paragraaf onderscheid tussen deze twee groepen, in veel gevallen is dit ook weergegeven in de grafiek. De verschillen tussen de leeftijdsgroepen worden in iedere paragraaf benoemd in een tekstkader. Alle verschillen die genoemd worden in de tekst zijn statistisch significante verschillen; wat betekent dat we met 95 procent zekerheid kunnen stellen dat de verschillen niet op toeval berusten. Significante verschillen in grafieken worden aangegeven door een wit of donker kader rondom het significant hogere percentage. Soms

tellen percentages in een tabel of grafiek op tot meer dan 100 procent. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer respondenten meer dan één antwoord konden geven. Als dit zo is dan staat dit boven de grafiek vermeld. In een aantal gevallen is dit het gevolg van afronding.

De twee manieren van restafval aanbieden in de gemeente Leeuwarden

Sortibak

Verzamelcontainer

Samenvatting en conclusies

Inwoners van de gemeente Leeuwarden zijn tevreden over de manier waarop afval wordt opgehaald

De manier waarop afval wordt opgehaald in de gemeente krijgt van de inwoners in 2024 het rapportcijfer 7,6. Dit is een goede beoordeling waar tevredenheid uit spreekt. Inwoners met een Sortibak zijn gemiddeld gezien meer tevreden dan inwoners die een verzamelcontainer gebruiken, maar in beide groepen ligt het gemiddelde boven de 7. De hoogste rapportcijfers worden gemotiveerd door een tevredenheid met de ophaalfrequentie van het afval en de communicatie vanuit afvalverwerkingsbedrijf Omrin, bijvoorbeeld via de Afvalapp. Lage rapportcijfers hebben meestal te maken met de aanwezigheid van zwerfafval, huisvuilzakken naast de container of het niet functioneren van containers.

Het belang van afval scheiden wordt door vrijwel alle bewoners onderkend

Vrijwel alle inwoners van de gemeente zien het belang van afvalscheiding. Maar liefst 94 procent van de inwoners ziet het nut van afvalscheiding, omdat afval kan dienen als grondstof voor nieuwe producten.

Etensresten verdwijnen het vaakst in de verkeerde bak

Van alle afvalsoorten die gescheiden kunnen worden in de gemeente Leeuwarden geven inwoners het vaakst aan etensresten en schillen van groente en fruit bij het restafval te doen. Dit sluit aan bij

sorteeranalyses van de gemeente zelf, waaruit blijkt dat 20 procent van het restafval bestaat uit etensresten. Daarmee zijn etensresten de afvalsoort die het vaakst onterecht bij het restafval worden aangeboden.¹

Voorals bij inwoners die gebruik maken van een verzamelcontainer – en kleiner behuist zijn – speelt mee dat zij geen plek hebben om bepaalde soorten afval te scheiden of dit onhygiënisch vinden. Daarnaast zijn de meest genoemde argumenten om afval niet te scheiden ‘het is de moeite niet/het is te weinig’ en ‘het is te veel gedoe’.

Het nieuwe afvalbeleid heeft bij meerderheid gezorgd voor bewustwording en gedragsverandering

Terugkijkend op 2023 geeft een meerderheid van de inwoners (56%) aan dat het nieuwe afvalbeleid ervoor heeft gezorgd dat men meer is gaan nadenken over hoe er in het huishouden wordt omgegaan met afval. Zes op de tien inwoners hebben in 2023 ook daadwerkelijk geprobeerd om het afval in het huishouden te verminderen door beter te gaan scheiden, maar ook door anders of minder te kopen of door spullen een tweede leven te geven.

Communicatie rondom invoering van Goed Terecht in Leeuwarden is goed gegaan

In totaal geeft 94 procent van de bewoners van de gemeente Leeuwarden aan dat zij wisten dat het afvalbeleid is veranderd in 2023. Inwoners die een verzamelcontainer gebruiken en inwoners onder de 30 jaar zijn echter wel minder dan gemiddeld op de hoogte

¹ ‘Goed Terecht in Leeuwarden’ – Tussenevaluatie | Gemeente Leeuwarden

van de veranderingen. Wanneer gevraagd wordt naar de hoeveelheid communicatie rondom de veranderingen, dan geeft een ruime meerderheid aan dat er ‘precies genoeg’ gecommuniceerd is vanuit de gemeente (69%), een kleine groep vond het te weinig (15%) en vrijwel niemand vond het te veel. Voor 80 procent van de bewoners was duidelijk wat er zou gaan veranderen.

Meerderheid ziet geen verandering in zwerfafval, bijzet of gedumpt grofvuil

Eén op de vijf inwoners ervaart dat er meer zwerfafval, bijzet van huisvuilzakken en gedumpt grofvuil is in hun buurt sinds de invoering van het nieuwe beleid in 2023. Een groter deel geeft echter aan dat er niets veranderd is (37%–46%) of heeft hierover geen mening (21%–28%). Ruin één op de tien zag juist minder zwerfafval, bijzet van huisvuilzakken en gedumpt grofvuil (11%–15%). Volgens cijfers van de gemeente zelf² is er in de tweede helft van 2023 een lichte daling te zien in de hoeveelheid gedumpt grofvuil. Over een mogelijke toename van zwerfafval zijn er wisselende signalen.

Zes procent geeft toe zelf huisvuilzakken naast de container te zetten; vooral jonge mensen

Zes procent van de inwoners van de gemeente Leeuwarden geeft toe in het afgelopen jaar weleens een huisvuilzak of iets anders naast de container te hebben gezet. Het belangrijkste motief hiervoor is dat de container vol was of klem zat. Iets naast de container zetten komt relatief vaak voor in de leeftijdscategorie 18 t/m 29 jaar. Van hen

geeft 14 procent toe iets naast de container te hebben gezet in het afgelopen jaar.

Bekendste maatregel is het containerslotje

De bekendste maatregel om afvaldumping tegen te gaan is het containerslotje voor een Sortibak. De mogelijkheid om een schone buurtpas aan te vragen of een container te adopteren zijn nog relatief onbekend.

Meningen verdeeld over prijseffect nieuwe afvalbeleid

Drie op de tien inwoners denken dat zij *meer* zijn gaan betalen door de veranderingen in het afvalbeleid. Een even groot deel geeft aan het niet te weten. Eén op de vier inwoners is van mening dat zij nu *minder* betalen en één op de vijf denkt dat het bedrag dat zij nu betalen *ongeveer evenveel* is als voorheen. Uit een analyse van de gemeente blijkt dat 68 procent van de bewoners nu minder betaald dan voorheen en 32 procent meer.

Bijna een op de drie inwoners ontevreden over mogelijkheden om grofvuil aan te bieden

Omdat er in 2022 ook een aantal veranderingen zijn doorgevoerd in de manier waarop inwoners grofvuil kunnen aanbieden zijn in dit onderzoek ook een aantal vragen gesteld over grofvuil. Hieruit blijkt dat één op de vijf inwoners de regels rondom het aanbieden van grofvuil niet goed kent. Daarnaast is bijna één op de drie ontevreden over de mogelijkheden om grofvuil aan te bieden.

² ‘Goed Terecht in Leeuwarden’ – Evaluatie | Gemeente Leeuwarden

1 Afval scheiden

1 Afval scheiden

1.1 Gedrag

Inwoners van de gemeente Leeuwarden geven aan dat ze het vaakst karton, papier en glas scheiden. Vrijwel alle inwoners geven aan dat ze dit gescheiden inleveren (94%–97%). Ook negen op de tien inwoners geven aan dat zij batterijen en kleding gescheiden inleveren.

Hoewel in de hele gemeente GFT-afval gescheiden kan worden ingeleverd, geeft een kwart van de inwoners aan etensresten niet gescheiden aan te bieden maar bij het restafval te doen (23%). Ook de schillen van groente en fruit worden door een op de vijf inwoners (18%) niet gescheiden aangeboden, maar belanden in het restafval. Deze cijfers komen overeen met de tussenevaluatie van Goed Terecht in Leeuwarden die door de gemeente zelf is uitgevoerd. Uit een sorteeraanlyse van het restafval in 2023 blijkt 20 procent van de restafval te bestaan uit etensresten.³ Etensresten zijn hiermee in gewicht de afvalsoort die het vaakst onterecht in het restafval belandt.

Verschillen op basis van leeftijd en manier van restafval aanbieden

- 18-29-jarigen scheiden minder vaak GFT-afval (etensresten, schillen en tuinafval), kleding en kleine elektrische apparaten.
- 55-plussers scheiden het vaakst batterijen.
- Inwoners met een verzamelcontainer scheiden veel minder vaak GFT-afval (etensresten, schillen en tuinafval) en ook iets minder vaak papier en karton.

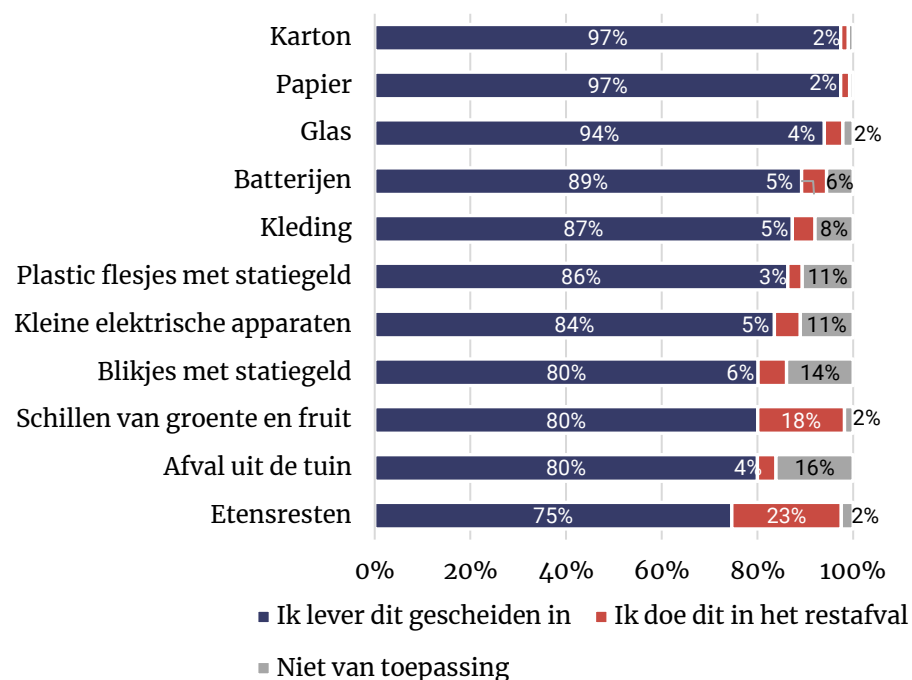

Figuur 1.1 - Wat doet u doorgaans met de volgende soorten afval?

(Basis: alle inwoners)

Het gaat er hierbij om of u bepaalde soorten afval bij het restafval inlevert of gescheiden.

- Met **restafval** bedoelen we de grijze container (Sortibak) of een huisvuilzak in een verzamelcontainer.
- Als u iets **gescheiden** inlevert dan stopt u het bijvoorbeeld in de groene bak, de papierbak of de glasbak.

³ 'Goed Terecht in Leeuwarden' – Tussenevaluatie | Gemeente Leeuwarden

1.2 Motieven om afval niet te scheiden

De belangrijkste reden om bepaalde soorten afval *niet* gescheiden in te leveren is omdat de hoeveelheid die men hier van heeft te weinig is en het daardoor niet de moeite is om het apart in te leveren. Daarnaast geven drie op de tien inwoners aan het scheiden van sommige soorten afval te veel gedoe te vinden.

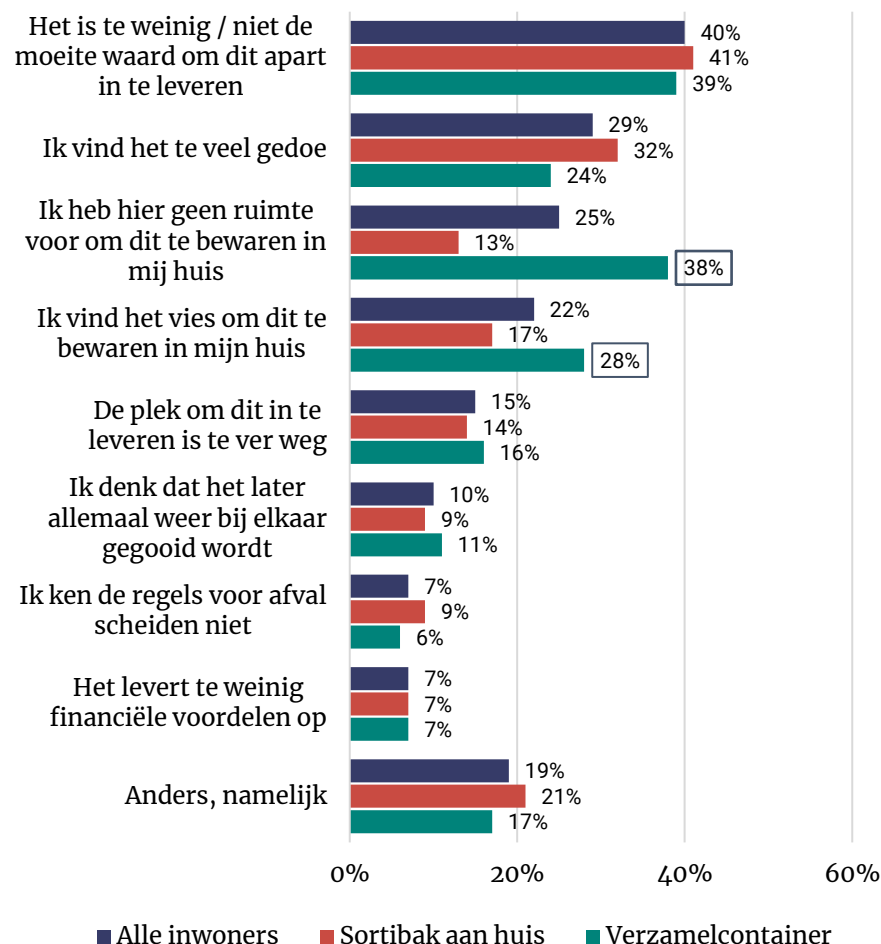
Voor bewoners met een verzamelcontainer speelt ook vaak het argument mee dat ze geen plek hebben in huis om een bepaalde afvalsoort te bewaren (38%). Bij bewoners met een Sortibak speelt dit veel minder een rol (13%). Ook geven bewoners die gebruik maken van een verzamelcontainer vaker aan dat het vies is om bepaalde afvalsoorten thuis te bewaren (28%). Dit speelt eveneens minder een rol bij bewoners met een Sortibak (17%).

Verschillen op basis van leeftijd

- 18-29-jarigen geven vaker aan dat zij afval scheiden te veel gedoe vinden.
- 55-plussers geven vaker aan te weinig van een afvalsoort te hebben waardoor het de moeite niet loont.

Figuur 1.2 - Wat is de reden (of redenen) dat u sommige afvalsoorten niet gescheiden inlevert? (Basis: alle inwoners; uitsplitsing naar manier van restafval inleveren; meerdere antwoorden mogelijk)

1.3 Het nut van afval scheiden

Aan de inwoners van de gemeente is een uitspraak voorgelegd over het nut van afval scheiden. Vrijwel alle bewoners van de gemeente Leeuwarden zijn het ermee eens dat afval scheiden nuttig is omdat afval een grondstof is voor nieuwe producten (94%).

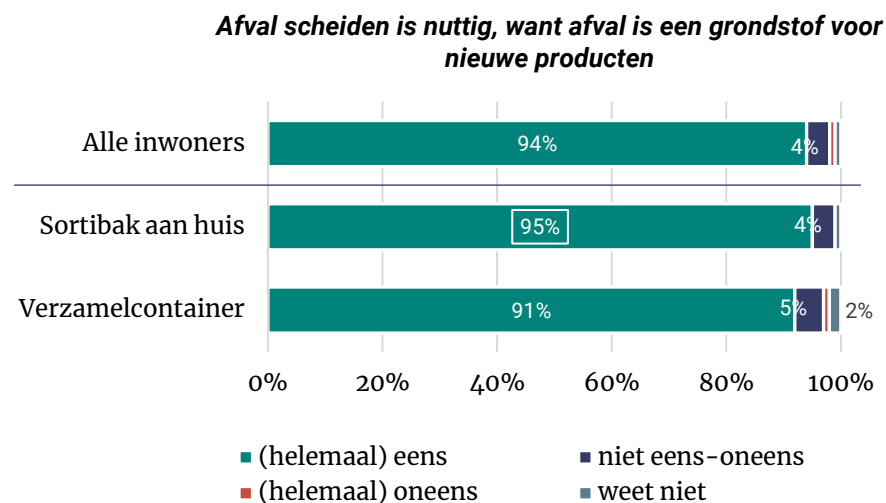
Er is echter wel een verschil te zien tussen bewoners die gebruik maken van een verzamelcontainer en zij die een Sortibak aan huis hebben. Degenen met een Sortibak zijn het vaker eens of zeer eens met deze uitspraak.

Verschillen op basis van leeftijd

- Er zijn geen verschillen gevonden tussen de leeftijdsgroepen.

Figuur 1.3 - In hoeverre bent u het eens of oneens met de onderstaande uitspraak over afval scheiden? (Basis: alle inwoners en uitsplitsing naar manier van restafval inleveren)

H2 Goed Terecht in Leeuwarden

2 Goed Terecht in Leeuwarden

Aan de deelnemers van het onderzoek is een tekst voorgelegd over het nieuwe afvalbeleid. Na deze tekst is een aantal vragen gesteld over het nieuwe beleid.

Nieuw afvalbeleid

Sinds 2023 is in gemeente Leeuwarden de manier van betalen voor het ophalen, recyclen en verwerken van restafval veranderd. Hiermee moedigt de gemeente afval scheiden en afval verminderen extra aan. U betaalt vanaf 2023 een lager vast bedrag dan de jaren ervoor. Daarnaast betaalt u per huishouden een variabel (persoonlijk) bedrag. Dit bedrag hangt af van hoeveel restafval u inlevert en wordt na een jaar verrekend. U kunt deze manier van afrekenen vergelijken met wat u betaalt aan het waterbedrijf: u betaalt voor wat u gebruikt.

2.1 Op de hoogte van de verandering

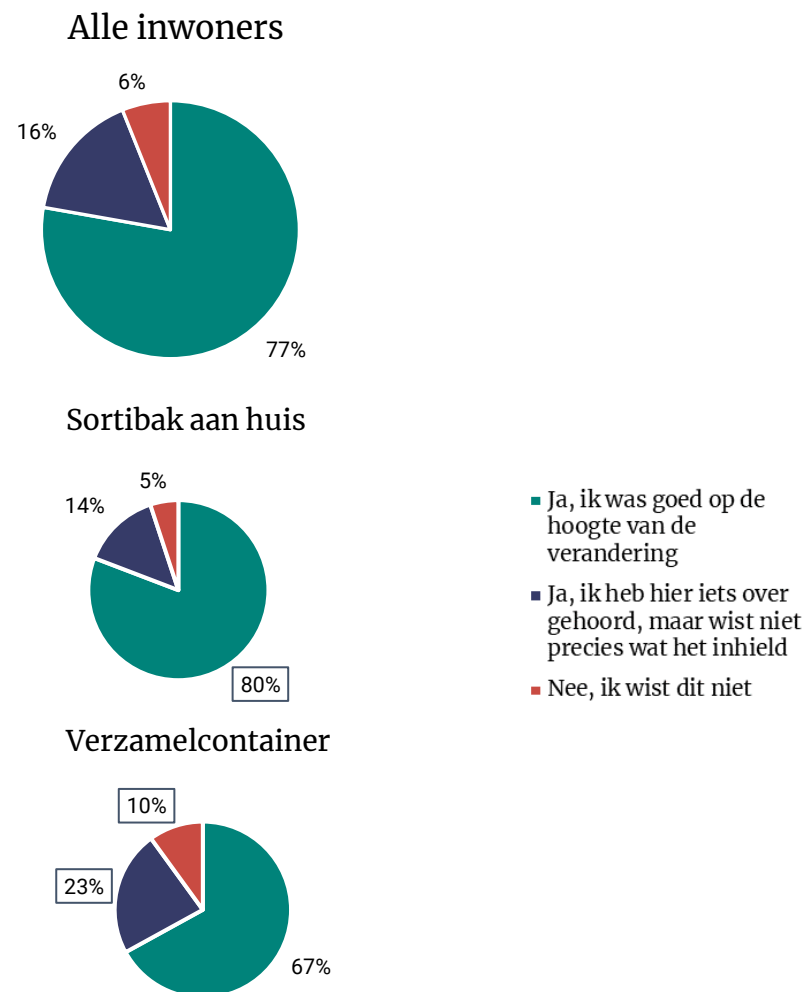
In totaal geeft 94 procent van de bewoners van de gemeente Leeuwarden aan dat zij wisten dat het afvalbeleid is veranderd in 2023. Inwoners van de gemeente die gebruik maken van een verzamelcontainer waren echter minder goed op de hoogte dan inwoners die een Sortibak gebruiken. Een kwart van de inwoners met een verzamelcontainer geeft aan er wel iets over gehoord te hebben, maar niet precies te weten wat het inhoudt (23%).

Verschillen op basis van leeftijd

- 18-29-jarigen zijn minder goed op de hoogte van de verandering dan 30-plussers. Van hen geeft 15 procent aan niet te weten dat er een verandering was. Bij de oudere groepen is dit 3 à 5 procent.

Figuur 2.1 Wist u dat het afvalbeleid van gemeente Leeuwarden is veranderd in 2023? (Basis: alle inwoners en uitsplitsing naar manier van restafval inleveren)

2.2 Perceptie van betaling afvalstoffenheffing

Aan de inwoners van de gemeente is gevraagd of zij sinds het invoeren van het nieuwe afvalbeleid denken dat zij meer of minder zijn gaan betalen. Let op: het gaat hierbij nadrukkelijk om de perceptie die mensen hiervan hebben. Uit een analyse van de gemeente blijkt dat 68 procent van de bewoners nu minder betaald dan voorheen en 32 procent meer

Drie op de tien inwoners geven aan dat zij denken dat zij meer zijn gaan betalen door de veranderingen (28%), maar een even groot deel geeft ook aan het niet te weten (29%). Eén op de vier inwoners is van mening dat zij nu minder betalen (23%) en één op de vijf denkt dat het bedrag dat zij nu betalen ongeveer evenveel is als voorheen (21%).

Er is een verschil te zien tussen inwoners met een Sortibak en inwoners die een verzamelcontainer gebruiken. Inwoners met een Sortibak denken vaker dat zij *minder* zijn gaan betalen (26% tegenover 16%).

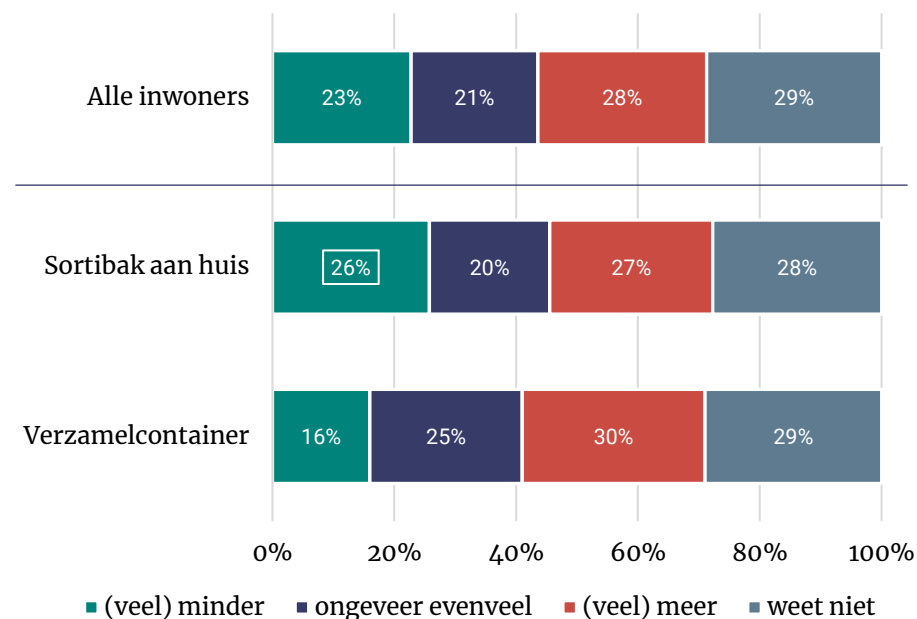
Verschillen op basis van leeftijd

- 18-29-jarigen zijn vaker van mening dat zij meer zijn gaan betalen door het nieuwe afvalbeleid (32%), terwijl de 55-plussers vaker denken dat zij minder zijn gaan betalen (26%).

Figuur 2.2 - Denkt u dat u door de verandering van het afvalbeleid in 2023 meer of minder bent gaan betalen voor het ophalen en verwerken van uw afval? (de afvalstoffenheffing) Als u het niet zeker weet dan mag u een inschatting maken.

(Basis: alle inwoners en uitsplitsing naar manier van restafval inleveren)

2.3 Bewustzijn afvalscheiding

De meerderheid van de inwoners van de gemeente Leeuwarden geeft aan dat zij door het nieuwe afvalbeleid meer zijn gaan nadenken over hoe zij met hun afval omgaan (56%).

Verschillen op basis van leeftijd en geslacht

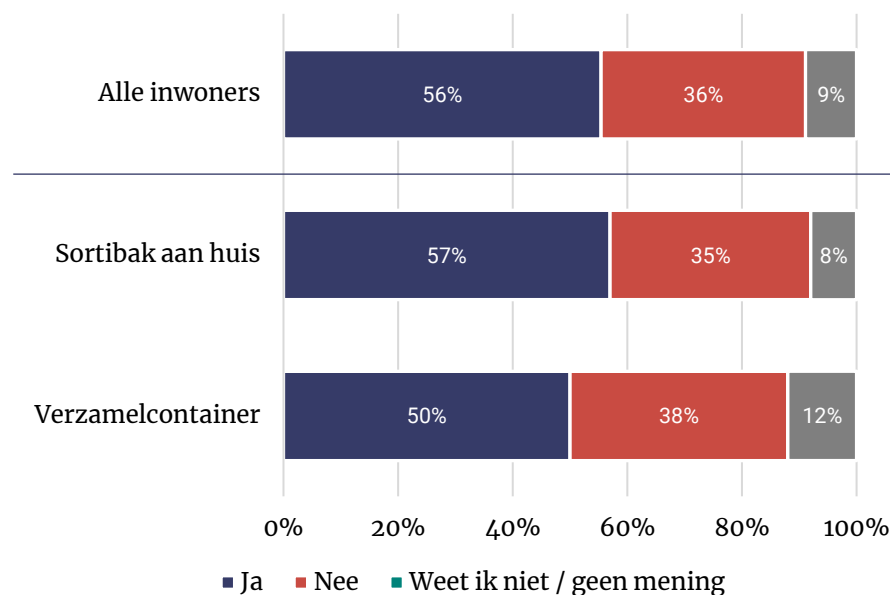
- De groep 30-55-jarigen geven het vaakst aan dat zij meer zijn gaan nadenken over de manier waarop zij met afval omgaan (59%) en de 18-29-jarigen het minst vaak (49%).
- Vrouwen geven vaker aan dan mannen (60% versus 51%) dat het nieuwe beleid ze aan het denken heeft gezet.

Inleidende tekst voorafgaand aan de vraag:

Vanaf 2023 betaalt u per kilogram als u een minicontainer heeft, of per inworp als u een ondergrondse container gebruikt voor uw restafval.

Figuur 2.3 - Bent u door het betalen per kg of per inworp meer gaan nadenken over hoe u met uw afval omgaat? (Basis: alle inwoners en uitsplitsing naar manier van restafval inleveren)

2.4 Gedragsverandering in 2023

De meerderheid van de bewoners geeft aan in 2023 te hebben geprobeerd om het (rest)afval in hun huishouden te verminderen (59%). Inwoners met een Sortibak aan huis geven vaker aan dat zij dit geprobeerd hebben dan inwoners die gebruik maken van verzamelcontainers (61% versus 51%).

Aan degenen die aangeven dat zij hebben geprobeerd om de hoeveelheid afval in huishouden te verminderen is gevraagd op welke manier zij dit hebben geprobeerd. De meest voorkomende manier is door afval beter te scheiden (70%).

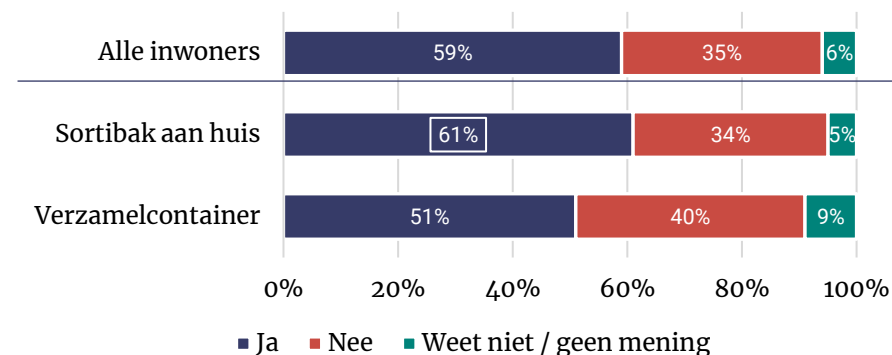
Inwoners van de gemeente die gebruik maken van een verzamelcontainer geven vaker aan dat zij afval probeerden te minderen door bewust minder te kopen (51%) of door dingen te hergebruiken (30%) dan dat inwoners met Sortibak of minicontainer dat deden (respectievelijk 35% en 17%).

Verschillen op basis van leeftijd en geslacht

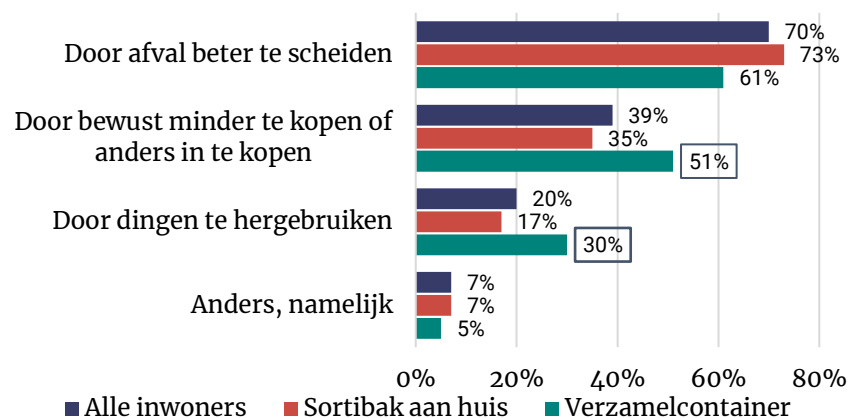
- Vrouwen geven vaker aan dan mannen dat zij in 2023 hebben geprobeerd om de hoeveelheid afval te verminderen (62% versus 55%).
- De groep 30-55-jarigen heeft het vaakst geprobeerd om afval te verminderen door beter te gaan scheiden. De groep 18-29-jarigen heeft dit het vaakst geprobeerd door spullen een tweede leven te geven.

Figuur 2.4 - Heeft u in 2023 geprobeerd om de hoeveelheid (rest)afval in uw huishouden te verminderen? (Basis: alle inwoners en uitsplitsing naar manier van restafval inleveren)

Figuur 2.5 - Op welke manier of manier heeft u geprobeerd om minder restafval aan te bieden? (Basis: heeft geprobeerd de hoeveelheid restafval te verminderen in 2023; n=511; meerdere antwoorden mogelijk)

2.5 Stellingen over het nieuwe beleid

Driekwart van de bewoners van de gemeente Leeuwarden vindt dat het nieuwe afvalbeleid eerlijk is, omdat mensen die meer restafval hebben ook meer betalen (74%). Een op de tien is het hier mee oneens.

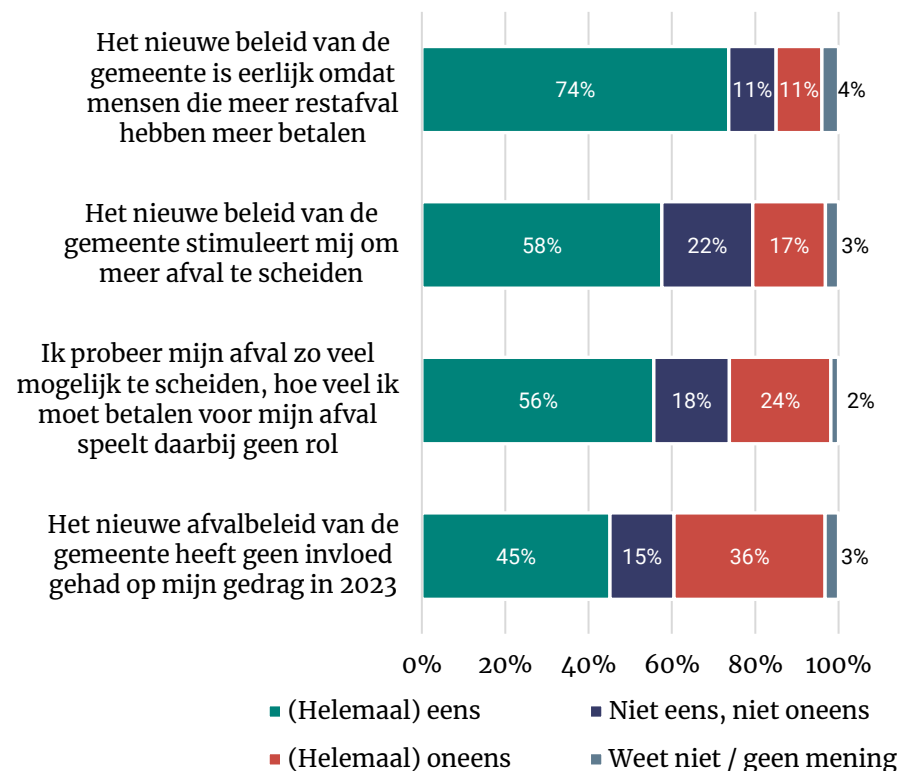
Zes op de tien inwoners geven aan dat het nieuwe beleid hen stimuleert om meer afval gescheiden in te leveren (58%). Een minderheid van 17 procent zegt van niet. Daarnaast geeft circa de helft geeft ook aan *altijd* te proberen zo veel mogelijk afval te scheiden en dat het nieuwe beleid hieraan niets veranderd heeft.

Verschillen op basis van leeftijd en manier van restafval aanbieden

- 55-plussers geven het vaakst aan dat het nieuwe beleid hen stimuleert om meer te gaan scheiden (61%). Zij vinden het nieuwe beleid ook het vaakst eerlijk (82% versus 63% van de 18-29-jarigen).
- Tegelijkertijd geven 55-plussers ook het vaakst aan dat het nieuwe beleid geen invloed op hen heeft (56%) en dat zij altijd al proberen zo veel als mogelijk te scheiden (60%).
- Inwoners die een Sortibak gebruiken vinden het nieuwe beleid vaker eerlijk dan degenen die een verzamelcontainer gebruiken (76% versus 66%). Inwoners met een Sortibak geven ook vaker aan dat het beleid hen aanzet tot beter scheidingsgedrag dan inwoners die verzamelcontainers gebruiken (60% versus 47%).

Figuur 2.6 - Hieronder staan een aantal uitspraken. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens of oneens bent met de uitspraken? (Basis: alle inwoners)

2.6 Tevredenheid met manier van afval ophalen

Gemiddeld geven de bewoners van de gemeente Leeuwarden de manier waarop afval wordt opgehaald in de gemeente een rapportcijfer 7,6.

Inwoners die gebruik maken van Sortibak geven de manier van afval ophalen een hoger rapportcijfer (7,8) dan degenen die gebruik maken van een verzamelcontainer (7,2). Maar beide groepen geven dus een ruime voldoende.

Verschillen op basis van leeftijd

- Jongeren van 18-29 jaar geven gemiddeld een lager rapportcijfer (7,3) dan 30-55-jarigen (7,6) en 55-plussers (7,9).

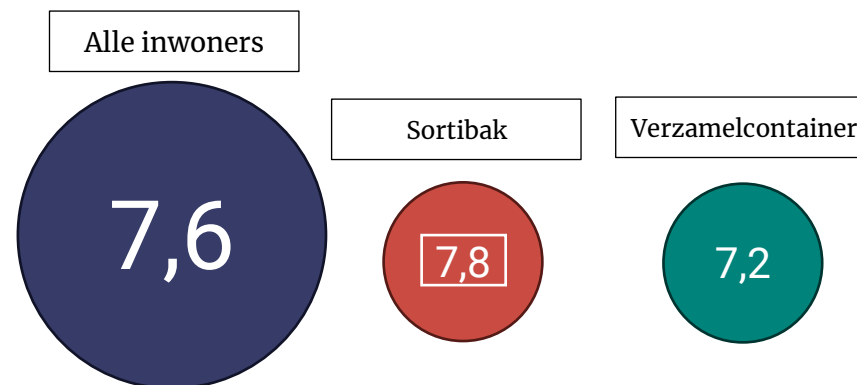

Na het geven van het rapportcijfer is gevraagd naar de motivering hiervoor. Op de volgende pagina's worden enkele van deze citaten weergegeven.

Lage rapportcijfers hebben te maken met de aanwezigheid van zwerfafval of bijplaatsingen in de buurt. Ook wordt benoemd dat de ruimte rondom de verzamelcontainer vies achterblijft na het ophalen. Ook zijn er bewoners die de kosten voor het ophalen te hoog vinden (geworden), of het liefst plastic gescheiden aan zouden willen leveren.

Vanaf een rapportcijfer 7 wordt grotendeels tevredenheid uitgesproken. De hoogste cijfers worden doorgaans gemotiveerd door een tevredenheid met de ophaalfrequentie en bijvoorbeeld het vaker ophalen van tuinafval in de zomer. Daarnaast worden de hoogste rapportcijfers onderbouwd met een waardering van de goede communicatie vanuit Omrin, bijvoorbeeld via de Omrin Afvalapp.

Welk rapportcijfer geeft u voor de manier waarop op dit moment het afval wordt opgehaald in de gemeente Leeuwarden?

2.7 Motivering rapportcijfer - SORTIBAK

Rapportcijfer 1-5

“Overvolle containers worden steeds vaker een nacht voor de ophaaldag bij de weg gezet. Door de wind waait het afval weg. Krijgen deze mensen een boete of iets?”
(Sortibak; rapportcijfer 4)

“Ik zou graag plastic gescheiden zien.”
(Sortibak; rapportcijfer 5)

“Ik deed altijd aan goed scheiden maar sinds de nieuwe manier betaal ik hier veel meer voor.” (Sortibak; rapportcijfer 2)

Rapportcijfer 6 of 7

“Ik vind het vervelend dat de Sortibak niet afgesloten is. Iedereen kan daar afval in doen als deze aan de weg staat. De prijs voor een speciaal slot vind ik buitensporig duur.”
(Sortibak; Rapportcijfer 6)

“Ik vind dat het voldoende wordt gedaan, maar er zijn zeker verbeteringen op het gebied van afvalscheiding, bijvoorbeeld kartonnen melkverpakkingen of plastic verpakkingen. (...)”
(Sortibak; rapportcijfer 6)

“Doorgaans goed, enkele keren te laat of niet opgehaald.”
(Sortibak; rapportcijfer 7)

“Geen klachten over.”
(Sortibak; rapportcijfer 7)

Rapportcijfer 8, 9 of 10

“Gaat netjes, geen opmerkingen.”
(Sortibak; rapportcijfer 8)

“Om de week is voldoende. In de zomerperiode is de wekelijkse leging van de groene container wenselijk en dus prettig.”
(Sortibak; rapportcijfer 8)

“Duidelijke communicatie via de Omrin-app en afvalkalender en containers worden altijd keurig geleege” (Sortibak; rapportcijfer 9)

“Het wordt keuring opgehaald op de aangegeven datum. De vuilniswagen rijdt netjes en beheerst door de wijk.” (Sortibak; rapportcijfer 10)

“Erg handig is de Omrin-app.”
(Sortibak; rapportcijfer 9)

2.8 Motivering rapportcijfer - VERZAMELCONTAINER

Rapportcijfer 1-5

“Het is altijd een zootje in de wijk. Mensen zetten regelmatig vuilniszakken naast de containers, waardoor vogels erbij kunnen en het afval uit de zakken door de buurt waait. Daar kan de gemeente meer aan doen.”
(Verzamelcontainer; rapportcijfer 2)

“Sinds diftar is in gegaan accepteren de ondergrondse containers met regelmaat de pas niet.”
(Verzamelcontainer; rapportcijfer 3)

“De ondergrondse containers zijn vaak vies en er ligt vaak afval omheen. Ook vind ik 75 cent per keer dat we de container gebruiken te veel geld.” (Verzamelcontainer; rapportcijfer 4)

Rapportcijfer 6 of 7

“Er liggen vaak zakken naast de container of er zit een zak vast in de klep, waardoor we ook voor die vastzittende zak betalen en wij ons eigen afval niet kwijt kunnen.”
(Verzamelcontainer; rapportcijfer 6)

“Bij de ondergrondse containers ligt altijd verschrikkelijk veel rotzooi, de rotzooi wordt meegenomen, maar zou mooi zijn als er een wagen langskwam die de smurrie weg kan spuiten.”
(Verzamelcontainer; rapportcijfer 6)

“Voor mijn gevoel meer zwerfafval, en de papier en glas inleverplekken zijn niet altijd even fris”
(Verzamelcontainer; rapportcijfer 7)

“Cijfer was hoger geweest als de bak niet 50% van de tijd klem zat”
(Verzamelcontainer; rapportcijfer 7)

Rapportcijfer 8, 9 of 10

“Er wordt regelmatig vuilnis wat naast de container staat weggehaald”
(Verzamelcontainer; rapportcijfer 9)

Containers worden op tijd geleegd, er dus altijd ruimte in de container.”
(Verzamelcontainer; rapportcijfer 8)

“Het valt mij op dat er vaak afval word opgehaald en de stad er erg schoon bij ligt!”
(Verzamelcontainer; rapportcijfer 10)

H3 Zwerfafval, bijzet van huisvuilzakken en dump van grofvuil

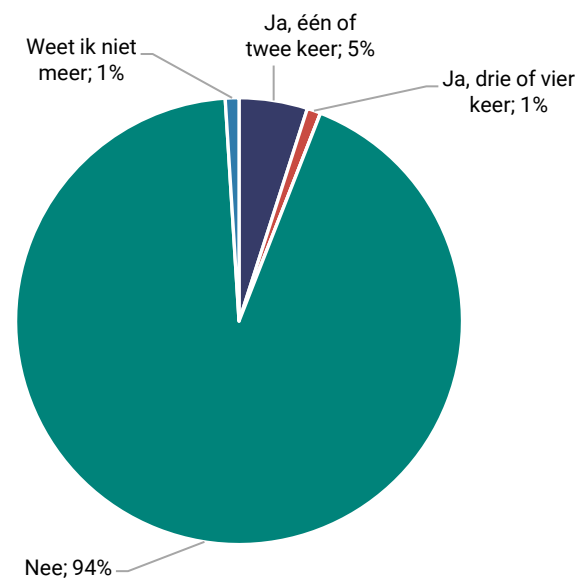
3 Zwerfafval, bijzet van huisvuilzakken en dump van grofvuil

In dit hoofdstuk gaan we in op de bijzet van huisvuilzakken en andere voorwerpen, het zien van zwerfafval en gedumpt grofvuil.

3.1 Aantal personen die huisvuilzakken naast de container zetten

Van alle inwoners van de gemeente Leeuwarden geeft zes procent aan in het afgelopen jaar weleens iets naast de container te hebben gezet. Vijf procent deed dit één of twee keer en één procent van de inwoners geeft aan drie of vier keer een vuilniszak of iets anders naast de container te hebben gezet. Geen van de ondervraagden geeft aan vaker dan vier keer iets te hebben bijgeplaatst.

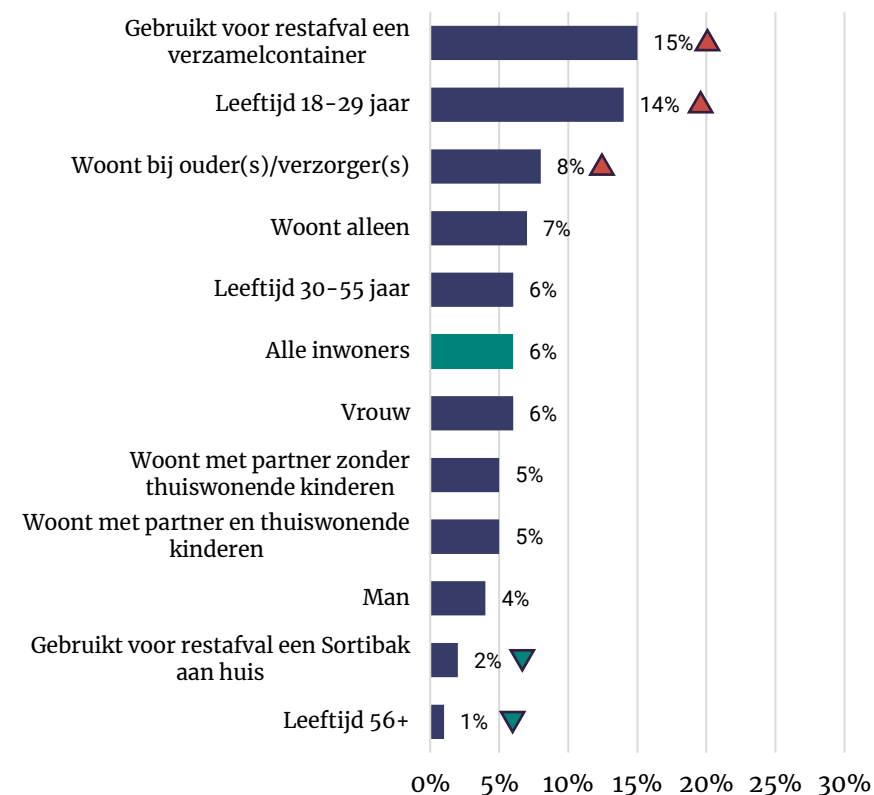
Figuur 3.1 - Heeft u zelf in de afgelopen 12 maanden weleens een vuilniszak of iets anders naast de container gezet? (Basis: alle inwoners)

3.2 Profiel van personen die huisvuilzakken naast de container zetten

Wanneer we kijken naar de achtergrondkenmerken van de personen die huisvuilzakken naast de container zetten, dan zien we dat inwoners die een verzamelcontainer gebruiken veel vaker iets naast de container zetten (16%) dan degenen met een Sortibak aan huis (2%). Ook worden bijplaatsingen relatief vaak gedaan door inwoners tussen de 18 en 29 jaar (14%) en onder degenen die nog bij hun ouders thuis wonen (8%). De groep die het minst vaak iets naast de container zet, zijn de 55-plussers.

Figuur 3.2 – Percentage bijplaatsingen per groep (Basis: alle inwoners)

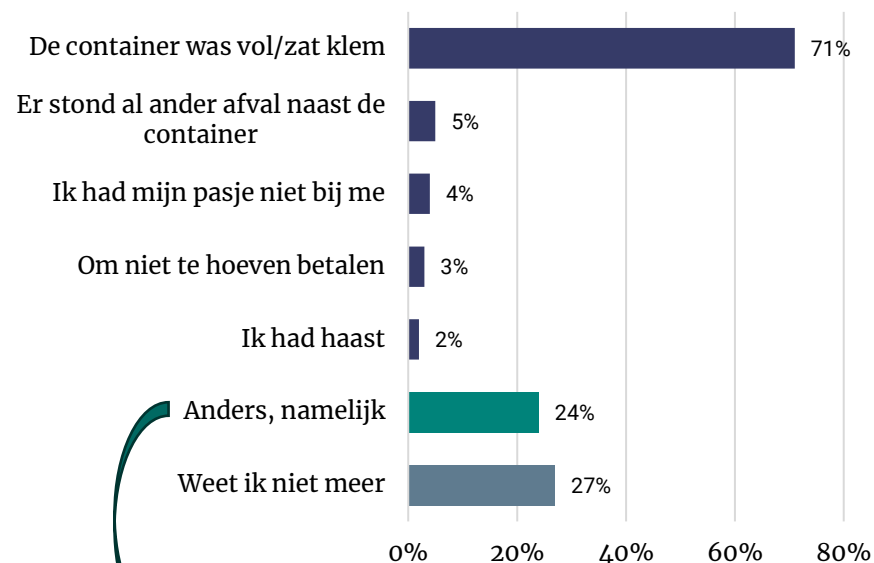
▲ Significant **hoger** aantal personen die huisvuilzakken naast de container zetten

▼ Significant **lager** aantal personen die huisvuilzakken naast de container zetten

3.3 Motieven van personen die huisvuilzakken naast de container zetten

Veruit de meest genoemde reden om iets naast de container te zetten, is omdat de container vol was of klem zat. Bij één op de twintig mensen die afval bijplaatsten, speelde mee dat een ander ook al afval naast de container had gezet. Voor drie procent was het niet hoeven betalen een reden voor de bijplaatsing. Een enkeling had een pasje dat niet werkte.

Figuur 3.3 - Wat was de reden (of redenen) om een vuilniszak of iets anders naast de container te zetten? (Basis: heeft weleens iets naast de container gezet; n=81; meerdere antwoorden mogelijk)

“De container deed het al een week niet.”

“Het waren spullen die anderen misschien kunnen gebruiken (plantenbak etc.).”

“Grote hoeveelheden verpakkingsmateriaal n.a.v. verhuizing, onvoldoende ruimte.”

“Alle 4 containers in de buurt weigeren de pas te scannen. Dit gebeurt regelmatig, en zijn al genoeg meldingen van gemaakt..(…).”

“Pasje deed het niet, vervanging duurde lang.”

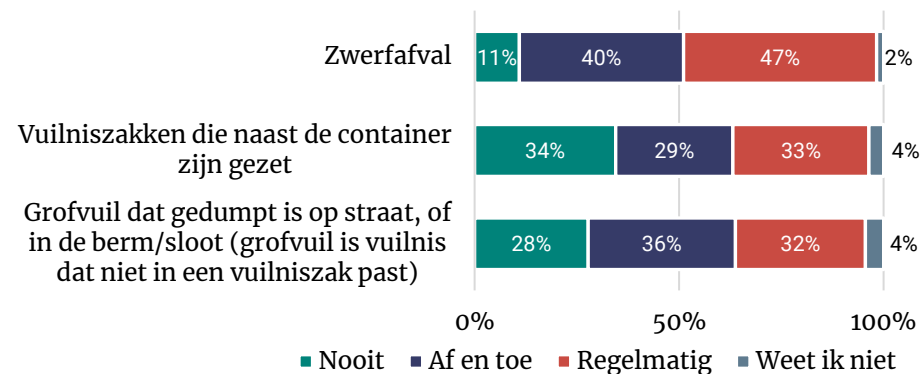
3.4 Het zien van zwerfvuil, bijzet van huisvuilzakken en gedumpt grof vuil

Negen op de tien inwoners zagen weleens zwerfafval op straat in 2023. Bijna de helft zag dit regelmatig (47%). En één op de drie inwoners zag vorig jaar regelmatig een vuilniszak naast de container staan. Een even grote groep zag regelmatig grofvuil dat ergens gedumpt was.

Verschillen op basis manier van restafval aanbieden

- Inwoners die gebruik maken van een verzamelcontainer zien vaker zwerfafval, bijzet van huisvuilzakken en gedumpt grofvuil.

Figuur 3.4 - Hoe vaak zag u in 2023 in uw buurt de volgende soorten afval op straat? (Basis: alle inwoners)

3.5 Ontwikkeling in hoeveelheid zwerfafval, bijzet en gedumpt grofvuil

Op de vraag of men vaker zag in 2023 dan daarvoor geeft bij iedere afvalsoort ongeveer één op de vijf aan dat het meer was dan voorheen. De rest ziet geen verandering (37-46%), of zag juist een afname van afval in de openbare ruimte (11-15%), of geeft aan het niet te weten (21-28%).

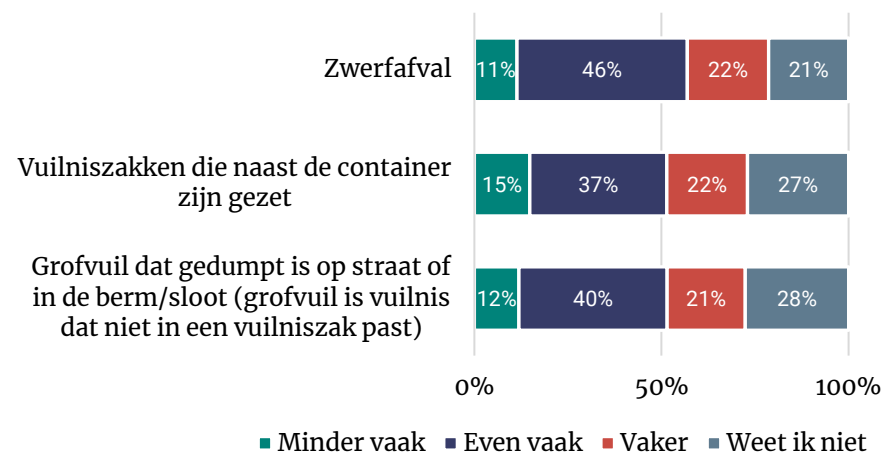
Of het zwerfafval daadwerkelijk is toegenomen, is moeilijk te zeggen. Tijdens een schouw van de gemeente in 2023 werd geen afwijking gevonden ten opzichte van de jaren ervoor. Groepen die op reguliere basis zwerfafval opruimen voor de gemeente ervoeren echter wel een toename, vooral in de wijken Valeruiskwartier, Vrijheidswijk, Heechterp-Schieringen en Bilgaard.

Volgens cijfers van de gemeente vertoonde de bijzet van huisvuilzakken een lichte opleving in januari 2023 om daarna weer te dalen naar het niveau van 2021. In de hoeveelheid dumpingen van grofvuil is in de tweede helft van 2023 een lichte daling waargenomen.⁴

Verschillen op basis manier van restafval aanbieden

- Inwoners met een verzamelcontainer geven vaker aan dat zij in 2023 een toename zagen van zwerfaval, bijzet van huisvuilzakken en gedumpt grofvuil. Inwoners met een Sortibak geven vaker aan dat de situatie niet veranderde.

Figuur 3.5 - Heeft u in uw buurt dit soort afval in 2023 vaker, minder vaak of even vaak gezien dan vóór 2023? (Basis: alle inwoners)

3.6 Bekendheid maatregelen

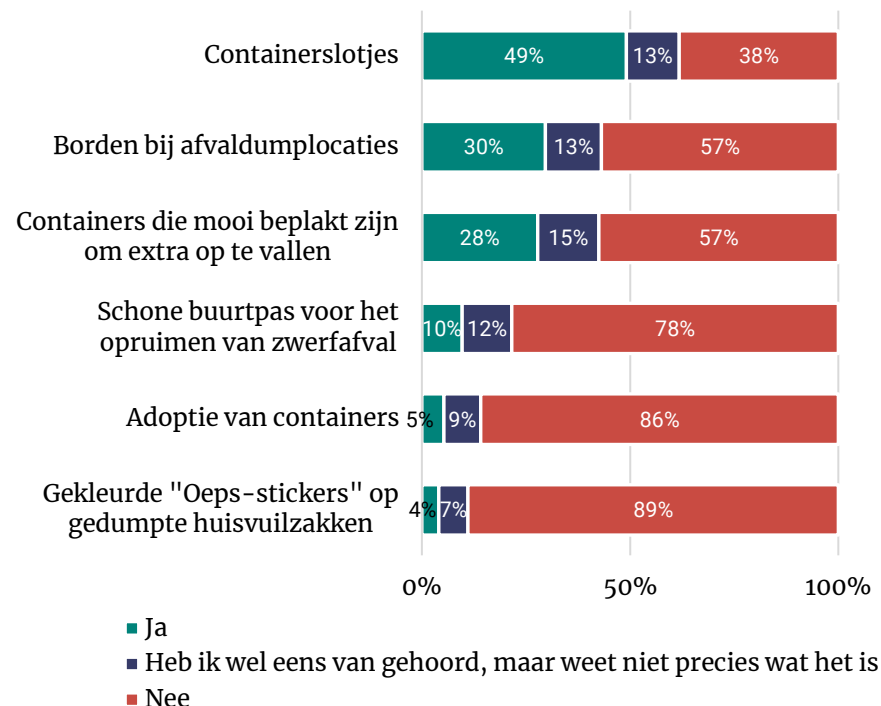
De meerderheid van de inwoners kent de containerslotjes die gebruikt kunnen worden om een Sortibak af te sluiten; 62 procent kent deze maatregel om afvaldumpingen te voorkomen. Vier op de tien geven aan dat zij borden hebben gezien bij dumplocaties (43%) en/of containers die mooi beplakt zijn om extra op te vallen (43%) en/of containers die mooi beplakt zijn om extra op te vallen (42%).

De schone buurtpas en de mogelijkheid om een container te adopteren zijn nog relatief onbekend (78-86% weet niet wat dit is). Dat gedumpte huisvuilzakken weleens beplakt worden met een "Oeps-sticker" is ook bij negen op de tien inwoners niet bekend.

Verschillen op basis van leeftijd en manier van restafval aanbieden

- Bewoners met een verzamelcontainer kennen vaker de schone buurtpas (28%) en de mogelijkheid om een container te adopteren (20%), maar ook bij deze groep is dit aandeel lager dan de groep die niet weet dat deze mogelijkheden er zijn.
- Bewoners met een Sortibak kennen vaker de containerslotjes (70%).
- Jongeren weten vaker dat er borden bij afvaldumplocaties staan (52%), dat je een schone buurt-pas kunt krijgen (25%) en dat je een container kunt adopteren (22%).
- 30-54-jarigen kennen de containerslotjes het vaakst (67%).

Figuur 3.6 - Kent u de onderstaande maatregelen? (Basis: alle inwoners)

H4 Communicatie rondom wijzigingen

4 Communicatie rondom wijzigingen

In dit hoofdstuk staan we stil bij de communicatie rondom de wijzigingen in 2023: hoe men de hoeveelheid informatie heeft ervaren, de duidelijkheid van de communicatie en via welke kanalen men de informatie tegenkwam.

4.1 Hoeveelheid communicatie

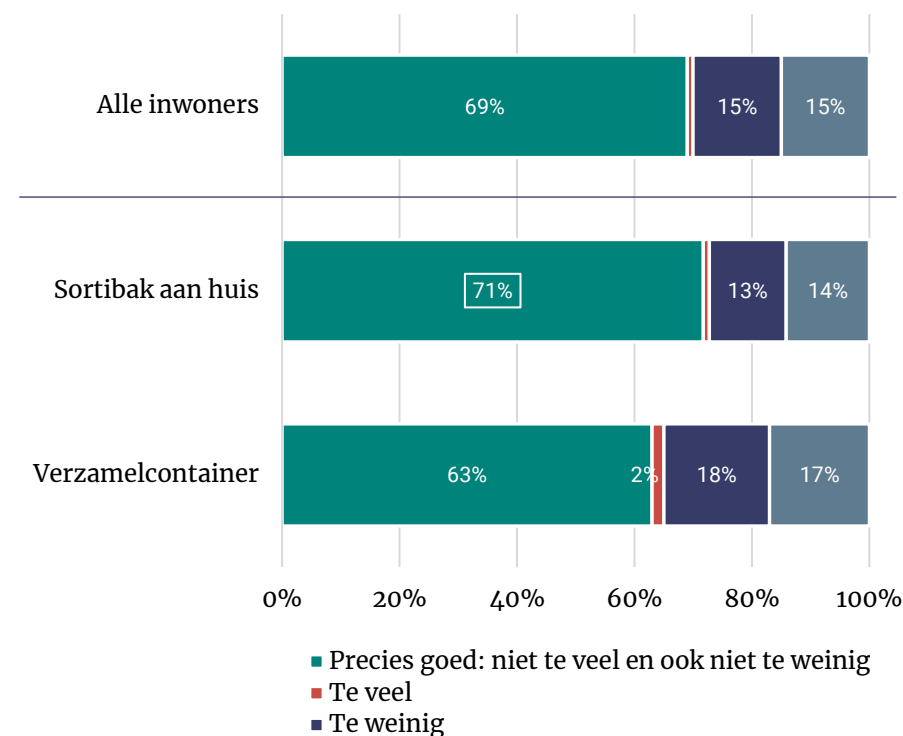
Zeven op de tien inwoners zijn van mening dat er precies genoeg gecommuniceerd is over de wijzigingen rondom afval in 2023. Voor 15 procent van de inwoners had er meer gecommuniceerd mogen worden. Vrijwel niemand vond de hoeveelheid communicatie te veel (1%).

De hoeveelheid communicatie is door inwoners met een Sortibak vaker ervaren als 'precies goed' (71% tegenover 63%) terwijl inwoners met een verzamelcontainer vaker aangeven dat er te weinig is gecommuniceerd in 2023 (18% tegenover 13%).

Verschillen op basis van leeftijd

- 18-29-jarigen geven vaker aan dat er te weinig is gecommuniceerd (22%) terwijl de 55-plussers de communicatie het vaakst omschrijven als precies goed (76%).

Figuur 4.1 - Wat vindt u van de hoeveelheid informatie die u van gemeente Leeuwarden heeft ontvangen over het nieuwe afvalbeleid in 2023? (Basis: alle inwoners en uitsplitsing naar manier van restafval inleveren)

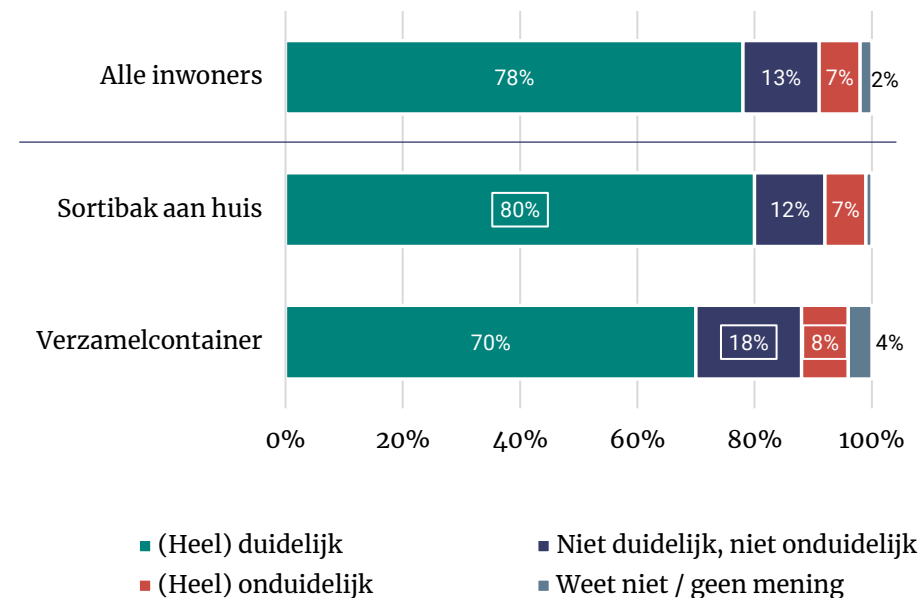
4.2 Duidelijkheid communicatie

Voor de meeste bewoners van de gemeente was het duidelijk of heel duidelijk wat er ging veranderen (78%). Er is echter wel een verschil te zien tussen de bewonersgroepen. Van de mensen met een Sortibak geeft 80 procent aan dat het duidelijk was, bij bewoners met een verzamelcontainer is dit 70 procent. Deze groep geeft vaker aan dat het onduidelijk was of kiest voor de middencategorie (niet duidelijk, maar ook niet onduidelijk).

Verschillen op basis van leeftijd

- 18-29-jarigen geven het vaakst aan dat het voor hen onduidelijk was wat er ging veranderen (12% i.p.v. 4% bij de 55-plussers).

Figuur 4.2 – In hoeverre was het voor u duidelijk wat er is veranderd in 2023? (Basis: alle inwoners en uitsplitsing naar manier van restafval inleveren)

4.3 Bereik kanalen

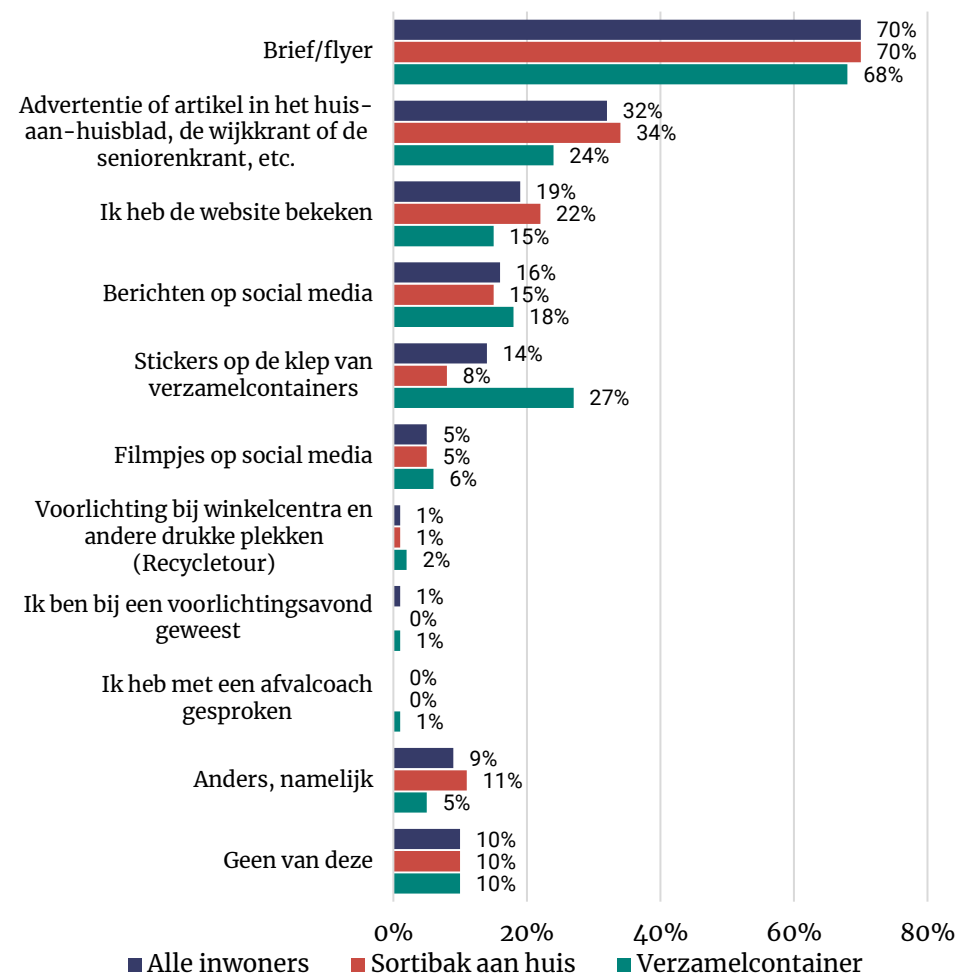
Het communicatiemiddel met het grootste bereik waren de brieven/flyers over de wijzigingen in het afvalbeleid. Zeven op de tien bewoners zagen een brief en/of een flyer. Daarnaast zag één op de drie iets in een huis-aan-huisblad (32%) en bekeek ongeveer 20 procent de website.

Een kwart van de bewoners die gebruik maakt van een verzamelcontainer zag een sticker op de klep zitten met informatie over de wijziging (27%). Bewoners met een Sortibak werden juist vaker bereikt door een bericht in een huis-aan-huisblad (34% versus 24%) en deze groep keek ook vaker op de website (22% versus 15%).

Verschillen op basis van leeftijd

- 18-29-jarigen werden relatief vaak bereikt door berichten en filmpjes op social media (21% en 9%), de stickers op de klep en de jongeren kwamen vaker de recycletour tegen (3%) dan de 55-plussers.
- De 55-plussers werden het vaakst bereikt via berichten in huis-aan-huisbladen: de helft van hen las iets over het nieuwe afvalbeleid in een huis-aan-huisblad (50%).

Figuur 4.3 - Welke van de onderstaande communicatiemiddelen heeft u het afgelopen jaar gezien over het nieuwe afvalbeleid? (Basis: alle inwoners en uitsplitsing naar manier van restafval inleveren; meerdere antwoorden mogelijk)

H5 Grofvuil

5 Grofvuil

5.1 Bekendheid mogelijkheden grofvuil

Een ruime meerderheid van de inwoners (82%) was ervan op de hoogte dat het mogelijk is om twee keer per jaar grofvuil te laten ophalen op speciale ophaaldagen. Een kleiner deel, namelijk twee derde (67%), wist dat grofvuil dat gescheiden is altijd gratis naar de milieustraat weggebracht mag worden. Evenveel inwoners (67%) wisten dat grofvuil dat niet gescheiden is twee keer per jaar gratis weggebracht kan worden naar de milieustraat.

Verschillen op basis van leeftijd en manier van restafval aanbieden

- Inwoners met een Sortibak zijn er vaker van op de hoogte dat grofvuil dat niet gescheiden is twee keer per jaar gratis weggebracht mag worden naar de milieustraat dan inwoners met een verzamelcontainer (69% versus 61%)
- 55-plussers zijn er het vaakst van op de hoogte dat het grofvuil twee keer per jaar gratis opgehaald kan worden (87%). Onder de 18 tot 29-jarigen en 30 tot 54-jarigen ligt dit aandeel lager (resp. 75% en 81%).
- Ook als het gaat om grofvuil dat gratis gescheiden naar de milieustraat mag worden gebracht zijn 55-plussers hier vaker van op de hoogte (80%) dan jongere inwoners (beide 58%).

De volgende vraag gaat over grofvuil. Grofvuil is afval dat te groot is voor uw container, bijvoorbeeld kapotte meubels, hout, tapijt en hard plastic. Dit kunt u altijd gratis naar de milieustraat brengen als u het gescheiden, per soort materiaal, aanlevert.

Lukt het u niet om uw grofvuil of bouw- en sloopafval te scheiden? Dan kunt u dit twee keer per jaar gratis wegbrengen naar de milieustraat. Na deze twee keer worden er kosten in rekening gebracht. U kunt grofvuil ook twee keer gratis laten ophalen (maximaal 1m³) Hiervoor zijn speciale ophaaldagen.

Figuur 5.1 - Was u (voorafgaand aan dit onderzoek) op de hoogte dat... (Basis: alle inwoners)

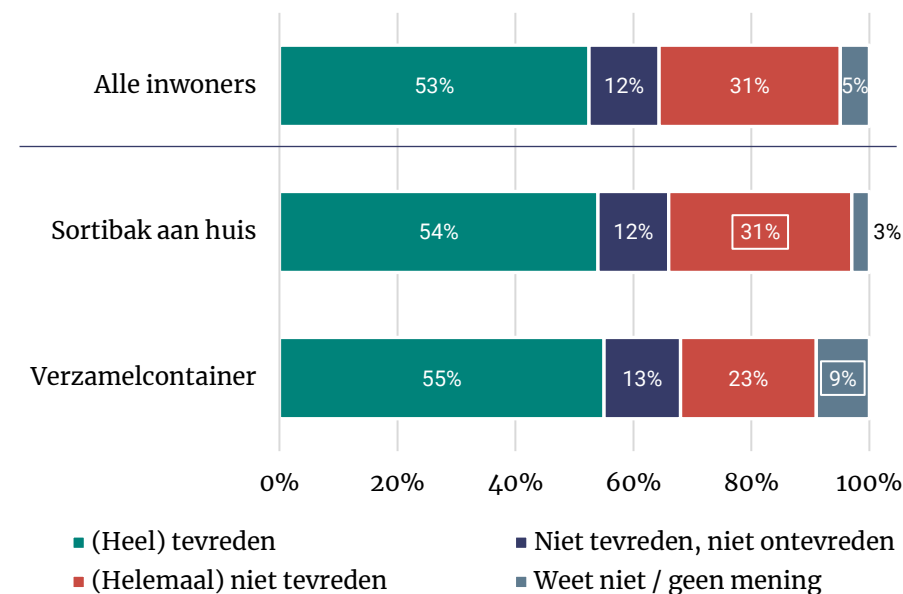
5.2 Tevredenheid mogelijkheden grofvuil

Ongeveer de helft (53%) van de inwoners is (heel) tevreden over de manier waarop in de gemeente Leeuwarden grofvuil aangeboden kan worden. Drie op de tien inwoners zijn hier juist (heel) ontevreden over (31%). Inwoners met een Sortibak aan huis zijn vaker (helemaal) niet tevreden (31%) over de manier waarop ze grofvuil kunnen aanbieden dan inwoners die gebruik maken van een verzamelcontainer (23%).

Verschillen op basis van leeftijd

- De jongere inwoners zijn over het algemeen meer tevreden over de manier waarop in de gemeente Leeuwarden het grofvuil aangeboden kan worden. Ongeveer zes op de tien inwoners tussen de 18 en de 54 jaar zijn (heel) tevreden, tegenover vier op de tien inwoners van 55 jaar en ouder.

Figuur 5.2 - Hoe tevreden bent u over de manier waarop u in gemeente Leeuwarden uw grofvuil kunt aanbieden? (Basis: alle inwoners en uitsplitsing naar manier van restafval inleveren)

H6 Verbeterpunten

6 Verbeterpunten

6.1 Verbeterpunten eigen gedrag

Inwoners konden aangeven wat zij zelf nog kunnen of willen veranderen in hun afvalscheidingsgedrag. Van de inwoners heeft 36 procent een punt genoemd dat zij zelf nog zouden kunnen verbeteren.

Hier zijn verschillende elementen in te onderscheiden, namelijk het beter scheiden en het bewuster inkopen doen.

Inwoners van Leeuwarden geven aan dat zij afval beter kunnen scheiden. Het gaat met name om groenafval, plastic, luiers en batterijen.

Daarnaast wordt aangegeven dat inwoners zich bewuster kunnen zijn van wat ze inkopen en wat dat voor afval oplevert.

Wat zou u zelf nog kunnen of willen veranderen aan uw scheidingsgedrag?

“Ik zou nog meer grofvuil, groenafval etc. kunnen scheiden. Ik scheid nu vooral papier, plastic en glas.”

“Beter scheiden, minder restafval veroorzaken.”

“Schillen en etensresten beter scheiden. Daarnaast zou ik ook plastic willen kunnen scheiden gezien daar een vuilniszak ook snel van vol gaat.”

“Ik zou blik en plastic zonder statiegeld nog wel gescheiden willen inleveren.”

“Luiers, maar ga deze niet apart bewaren/verzamelen en dan ergens heen brengen.”

“Producten kunnen kopen met minder verpakking.”

“Beter inkopen.”

6.2 Verandering gemeente

We vroegen ook wat de gemeente zou kunnen doen om bewoners te helpen nóg beter afval te scheiden. Van de inwoners heeft 39 procent een punt genoemd dat dat de gemeente nog zouden kunnen verbeteren.

Antwoorden die veel werden genoemd, zijn:

Plastic scheiden

Veel inwoners geven aan dat ze graag aparte afvalbakken zouden willen om plastic in te kunnen scheiden.

Betere communicatie en informatievoorziening

Veel inwoners geven aan dat ze meer duidelijkheid willen over wat ze met bepaalde soorten afval moeten doen of waar ze dat moeten inleveren. Daarnaast willen inwoners meer informatie over waarom je afval moet scheiden en welk soort afval waar moet worden ingeleverd.

Het afval scheiden toegankelijker maken

Dit gaat om verschillende afvalcontainers bij elkaar plaatsen, meer afvalcontainers plaatsen, het vaker leegmaken van de afvalcontainers en het vergroten van de openingen.

Wat zou de gemeente kunnen doen om u te helpen nóg beter afval te scheiden?

“De optie om plastic te kunnen scheiden aanbieden.”

“De beschikbaarheid van plastic afvalcontainers organiseren.”

“Nog eens een goede informatiebrief wat nou waar hoort en met name de papiercontainer vaker legen (dat redden wij nu echt nooit). Meer luier inzamelpunten.”

“Duidelijk maken wat ik met klein bouwafval (moest een paar stenen weg bikken om ruimte te maken voor wat kabels) zou kunnen doen gezien je maar twee keer per jaar gratis naar de milieustraat. En gelijk betalen om een paar stenen in te leveren vind ik overdreven”

“Een automatische mail sturen met daarin de informatie over hoe en waar en waarom je moet scheiden. En dan ongeveer 2x per jaar zo'n mail versturen naar de bewoners.”

“Zorgen dat er voldoende punten zijn om mijn afval te kunnen scheiden in de buurt. ik kan mijn oud papier al niet dichtbij genoeg kwijt.”

“De glasbakken beter toegankelijk maken voor ook vazen/vlakglas en grotere glasproducten. Deze staan nu vaak naast de container of erger liggen in scherven om de bak heen.”

“Het zou fijn zijn als naast onze container ook vaste scheidingspunten waren zodat papier, glas etc. en rest afval allemaal op dezelfde plek kunnen worden weggegooid.”

“Meer ondergrondse containers voor groente en fruit. Deze zijn bij ons nu niet aanwezig waardoor we dit afval niet kunnen scheiden.”

H7 Verschillen tussen wijken

7 Verschillen tussen gebieden

De wijken en woonkernen in de gemeente zijn ingedeeld in zes verschillende gebieden volgens de onderstaande indeling. In dit hoofdstuk gaan we in op de verschillen tussen de gebieden.

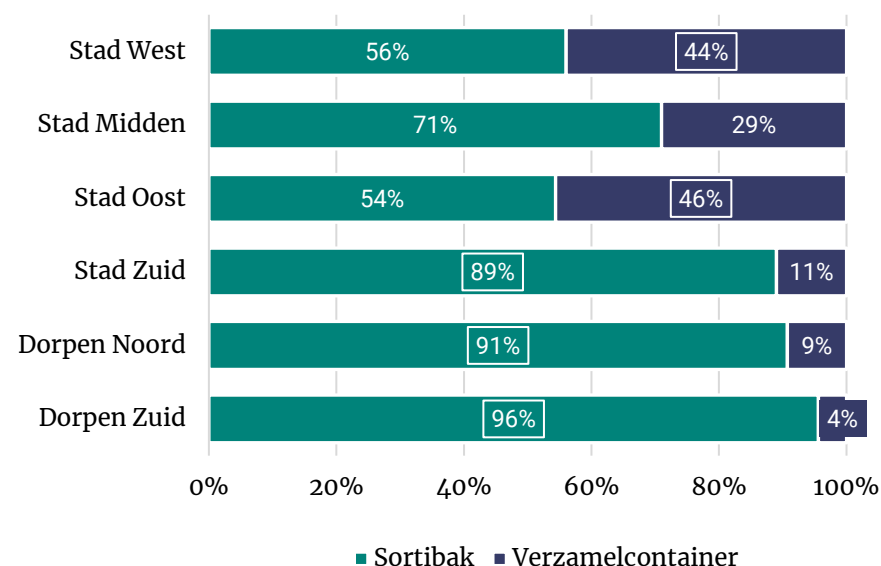
Tabel 1 – Indeling gebieden in de gemeente Leeuwarden

Gebied	Wijken/woonkernen
Stad West n=200	Binnenstad, Sonnenborgh e.o., Vossepark & Helicon en Westeinde e.o.
Stad Midden n=174	Aldlân & De Hemrik, Huizum-West, Nijlân & De Zwette en Potmargezone.
Stad Oost n=434	Bilgaard & Havankpark e.o., Camminghaburen e.o., Heechterp & Schieringen, Oud-Oost en Vrijheidswijk
Stad Zuid n=167	De Zuidlanden, Goutum, Hempens/Teerns & Zuiderburen en Middelsee
Dorpen Noord n=100	Britsum, Koarnjum, Snakkerburen, Lekkum, Jelsum, Miedum (Dokkumer Ie), Stiens, Hijum, Alde Leie, Feinsum
Dorpen Zuid n=163	Wergea, Wirdum, Warten, Swichum, Warstiens (Dorpen Zuid-Oost), Mantgum, Wytgaard, Weidum, Jellum, Bears, Easterlittens, Jorwert, Baard, Leons, Hilaard, Húns (Dorpen Zuid-West), Grou, Jirnsum, Reduzum, Friens, Idaerd, Eagum

7.1 Verdeling Sortibakken en Verzamelcontainers per gebied

In het westelijk en het oostelijk deel van de stad Leeuwarden gebruikt meer 40 procent van de inwoners een verzamelcontainer voor hun restafval. In het zuidelijk deel van de stad en de dorpen in de gemeente gebruikt men veel vaker Sortibakken (89-96%).

Figuur 7.1 - Hoe levert u uw restafval in? (Basis: alle inwoners en uitsplitsing naar gebied))

7.2 Tevredenheid met de manier waarop het afval wordt opgehaald

In het oostelijk deel van de stad Leeuwarden geven de inwoners de manier waarop afval wordt opgehaald het laagste rapportcijfer, namelijk een 7,3. In het zuidelijk deel van de stad en in de dorpen in de gemeente krijgt de afvalinzameling een 7,8.

Tabel 2 - Welk rapportcijfer geeft u voor de manier waarop op dit moment het afval wordt opgehaald in de gemeente Leeuwarden?
(Basis: alle inwoners en uitsplitsing naar gebied)

	Rapportcijfer
Stad West	7,5
Stad Midden	7,6
Stad Oost	7,3
Stad Zuid	7,8
Dorpen Noord	7,8
Dorpen Zuid	7,8
Gemeente Leeuwarden	7,6

7.3 Het zien van zwerfafval

Met name in het oosten van de stad zien bovengemiddeld veel inwoners zwerfafval. Twee derde van de bewoners ziet dit regelmatig. Ook in het midden van de stad zien de inwoners vaker zwerfafval dan gemiddeld in de gemeente. In het zuiden van de stad en in de dorpen in de gemeente zien de inwoners minder vaak zwerfafval.

Tabel 3 - Hoe vaak zag u in 2023 in uw buurt de volgende soorten afval op straat: zwerfafval (Basis: alle inwoners en uitsplitsing naar gebied)

	Nooit	Af en toe	Regelmatig
Stad West	10%	39%	49%
Stad Midden	9%	33%	56%
Stad Oost	4%	30%	65%
Stad Zuid	14%	47%	37%
Dorpen Noord	17%	47%	33%
Dorpen Zuid	18%	52%	29%
Gemeente Leeuwarden	10%	38%	50%

7.4 Op de hoogte van de wijziging

In het oostelijk deel van de stad zijn de inwoners minder goed op de hoogte van de veranderingen in 2023. Zij geven vaker aan er wel van te hebben gehoord maar niet precies te weten wat het inhield. In het zuidelijk deel van de stad Leeuwarden waren de inwoners juist beter op de hoogte, net als in de dorpen aan de noordkant van de gemeente.

Tabel 4 - In hoeverre was het voor u duidelijk wat er is veranderd in 2023? (Basis: alle inwoners en uitsplitsing naar gebied)

	Nee, ik wist dit niet	Ja, ik heb hier iets over gehoord, maar wist niet precies wat het inhield	Ja, ik was goed op de hoogte van de verandering
Stad West	6%	17%	77%
Stad Midden	7%	18%	75%
Stad Oost	11%	24%	65%
Stad Zuid	4%	11%	86%
Dorpen Noord	6%	10%	84%
Dorpen Zuid	8%	15%	77%
Gemeente Leeuwarden	8%	18%	74%

7.5 Tevredenheid met mogelijkheden om grofvuil aan te bieden

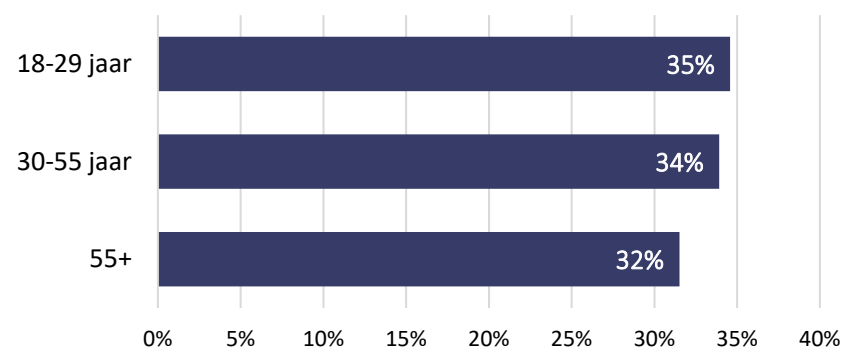
In het westen en het oosten van de stad Leeuwarden zijn de inwoners vaker (heel) tevreden over de manier waarop zij grofvuil kunnen aanbieden. In het zuiden van de stad en de dorpen in de gemeente zijn de inwoners juist vaker ontevreden.

Tabel 5 - Hoe tevreden bent u over de manier waarop u in gemeente Leeuwarden uw grofvuil kunt aanbieden? (Basis: alle inwoners en uitsplitsing naar gebied)

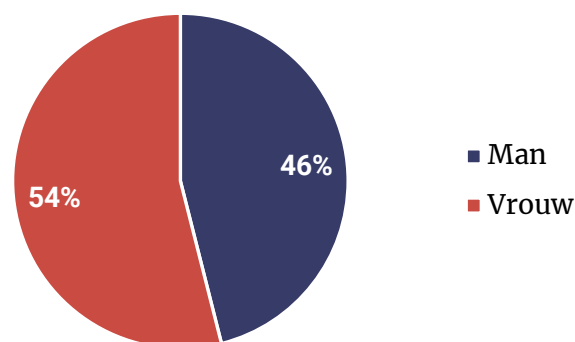
	(Heel) tevreden	Niet tevreden, niet ontevreden	(Helemaal) niet tevreden
Stad West	60%	11%	25%
Stad Midden	55%	12%	28%
Stad Oost	60%	14%	21%
Stad Zuid	49%	13%	35%
Dorpen Noord	35%	16%	44%
Dorpen Zuid	53%	9%	34%
Gemeente Leeuwarden	55%	12%	28%

Bijlage 1 Achtergrondkenmerken van de deelnemers

Leeftijd

Geslacht

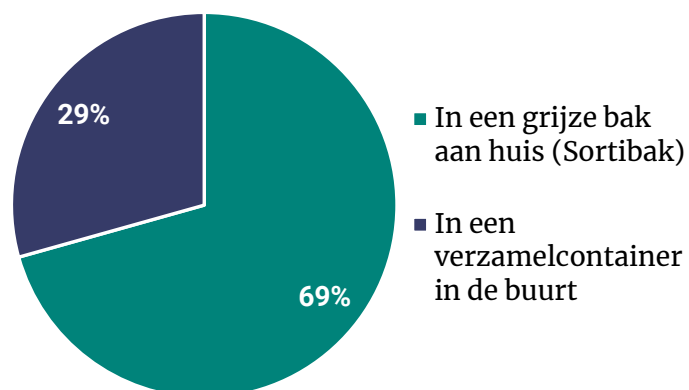

Wijk of dorpskern

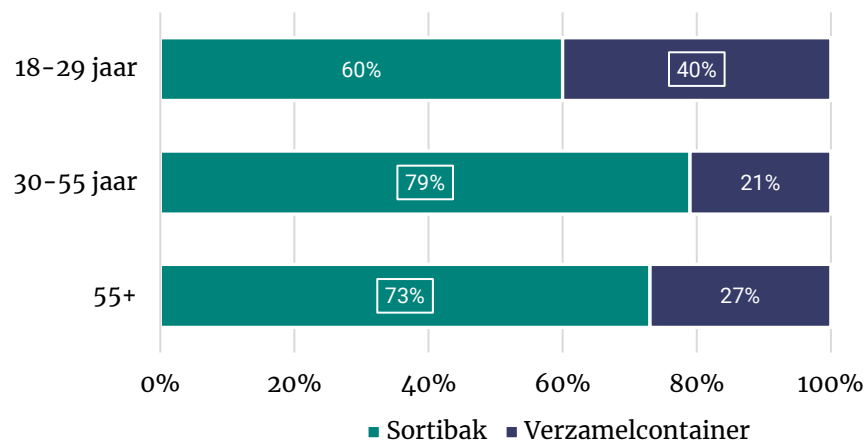
In welke wijk of dorpskern woont u?	Aantal deelnemers*	Percentage van het totaal
Aldlân & De Hemrik	48	4%
Bilgaard & Havankpark e.o.	87	8%
Binnenstad	69	6%
Camminghaburen e.o.	53	5%
De Zuidlanden	65	6%
Britsum, Koarnjum, Snakkerburen, Lekkum, Jelsum, Miedum (Dokkumer Ie)	44	4%
Wergea, Wirdum, Warten, Swichum, Warstiens (Dorpen Zuid-Oost)	46	4%
Mantgum, Wytgaard, Weidum, Jellum, Bears, Easterlittens, Jorwert, Baard, Leons, Hilaard, Húns (Dorpen Zuid-West)	62	5%
Goutum	45	4%
Grou, Jirnsum, Reduzum, Friens, Idaerd, Eagum	56	5%
Heechterp & Schieringen	85	7%
Hempens/Teerns & Zuiderburen	50	4%
Huizum - West	50	4%
Middelsee	7	1%
Nijlân & De Zwette	30	3%
Oud-Oost	73	6%
Potmargezone	46	4%
Sonnenborgh e.o.	25	2%
Vossepark & Helicon	50	4%
Vrijheidswijk	107	9%
Westeinde e.o.	51	4%

*Ongewogen aantallen

Hoe levert u uw restafval in?

Leeftijd in combinatie met Sortibak/verzamelcontainer

Wijk in combinatie met Sortibak/Verzamelcontainer

Wijk of dorpskern	Sortibak	Verzamel-container
Aldlân & De Hemrik	79%	21%
Bilgaard & Havankpark e.o.	48%	52%
Binnenstad	14%	86%
Camminghaburen e.o.	83%	17%
De Zuidlanden	84%	16%
Britsum, Koarnjum, Snakkerburen, Lekkum, Jelsum, Miedum (Dokkumer Ie)	100%	
Wergea, Wirdum, Warten, Swichum, Warstiens (Dorpen Zuid-Oost)	93%	7%
Mantgum, Wytgaard, Weidum, Jellum, Bears, Easterlittens, Jorwert, Baard, Leons, Hilaard, Húns (Dorpen Zuid-West)	100%	
Goutum	96%	4%
Grou, Jirnsum, Reduzum, Friens, Idaerd, Eagum	92%	8%
Heechterp & Schieringen	52%	48%
Hempens/Teerns & Zuiderburen	96%	4%
Huizum - West	75%	25%
Middelsee	43%	57%
Nijlân & De Zwette	39%	61%
Oud-Oost	68%	32%
Potmargezone	78%	22%
Sonnenborgh e.o.	87%	13%
Vossepark & Helicon	77%	23%
Vrijheidswijk	41%	59%
Westeinde e.o.	78%	22%